

Agnieszka Świgost

Śniadania u geografów: Janusz Makuch, Krystyna Pawłowska, Magdalena Dej

Problemy Rozwoju Miast 12/4, 47

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Śniadania u geografów: Janusz Makuch, Krystyna Pawłowska, Magdalena Dej

Agnieszka Świągost

Śniadania u geografów to cykl seminariów organizowanych przez Instytut Rozwoju Miast w Krakowie od marca 2012 roku. Głównym celem spotkań jest wymiana wiedzy i doświadczeń z zakresu geografii, gospodarki przestrzennej, polityki miejskiej oraz szeroko rozumianego rozwoju regionalnego, a także stworzenie przestrzeni do dyskusji między naukowcami, politykami, urzędnikami, ekspertami i społecznikami. Poruszana tematyka dotyczy zarówno rozwiązań mogących realnie wpływać na rozwój społeczny i gospodarczy polskich gmin, miast i regionów, jak i zagadnień związanych z rozwojem naukowym. W ostatnim czasie na Śniadaniach gościliśmy Janusza Makucha (5 października), prof. dr hab. inż. arch. Krystynę Pawłowską (23 listopada) oraz dr Magdalenę Dej (21 grudnia). Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z prezentacjami i innymi materiałami „śniadaniowymi” dostępnymi na stronie IRM (<http://ce-europe.weebly.com>) oraz do uczestnictwa w kolejnych spotkaniach z cyklu.

Janusz Makuch, dyrektor i jeden z twórców Festiwalu Kultury Żydowskiej (FKŻ) w Krakowie, przedstawił swoje rozważania w referacie pt. *Festiwal Kultury Żydowskiej a autentyczność miejsca*. FKŻ zapoczątkowany został w 1988 roku 48-godzinnym spektaklem, podczas którego czytana była twórczość Brunona Schulza. Od tamtej pory co roku przyciąga do Krakowa Żydów z całego świata. Na oficjalnej stronie internetowej festiwalu (www.jewishfestival.pl) można przeczytać: „FKŻ jest lustrem, w którym odbija się i skupia wszystko to, co wyznacza rytm i miejsce żydowskiej kultury w świecie. We współczesnym świecie. Od 25 lat jesteśmy w centrum tego świata? Wybór Kazimierza na miejsce spotkań uwarunkowany był zarówno historią miejsca, jak i chęcią przywrócenia życia i wprowadzenia energii do tej dzielnicy.

Jak zaznacza Makuch, obecnie Kazimierz boryka się z problemem utraty tożsamości kulturowej na rzecz tożsamości „browarowej”. Poprzez niekontrolowany rozwój turystyki dzielnica przestała pełnić funkcje kulturowe czy duchowe, ponadto zachwiana została jej funkcja mieszkaniowa. Seminarium stanowiło próbę odpowiedzi na pytanie, czym jest autentyczność miejsca i jak, jeśli w ogóle, można wyznaczyć jej granice.

W listopadowej odsłonie Śniadania referat pt. *Program partycypacji w przedsięwzięciach przestrzennych i błędy popełniane najczęściej przy realizowaniu tej idei* wygłosiła prof. dr hab. inż. arch. Krystyna Pawłowska, kierownik Pracowni Podstaw Kulturowych Architektury Krajobrazu Politechniki Krakowskiej. Na spotkaniu wskazano błędy najczęściej popełniane podczas procesu partycypacyjnego, a także omówiono prawidłowy jego program składający się z 6 faz: informowania interesariuszy, badania potrzeb, prezentacji i wyjaśniania projektu, dyskusji nad nim, negocjacji w kwestiach spornych oraz umożliwienia uczestnictwa w realizacji przedsię-

wzięcia. Wśród najpowszechniej popełnianych błędów należy wymienić: informowanie zbyt wąskiego grona interesariuszy, niewłaściwy dobór metod badania opinii publicznej oraz brak budzącego zaufanie obu stron mediatora. Ponadto szczególną uwagę zwrócono na czas rozpoczęcia procesu partycypacji – istotne jest, by próby rozwiązania konfliktu rozpocząć przed jego narodziem i zaostrzeniem. Równie ważnym elementem partycypacji jest odpowiednie przygotowanie i przeprowadzenie spotkań z interesariuszami.

Gościem ostatniego w 2015 roku spotkania była dr Magdalena Dej, adiunkt w Instytucie Rozwoju Miast. Tematyka seminarium koncentrowała się na zagadnieniu odnowy wsi: *Wieś od nowa. Odnowa wsi i jej rola w rozwoju obszarów wiejskich*. Obecnie obszary wiejskie borykają się z 2 głównymi problemami: niekontrolowaną suburbanizacją i depopulacją. W Europie dominują 2 nurty działań mających polepszyć sytuację obszarów wiejskich. W Polsce najpopularniejszy jest paradygmat wielofunkcyjny oparty na szybkim rozwoju i modernizacji, natomiast kraje Europy Zachodniej skupiają się na długofalowych działaniach warunkowanych lokalnymi zasobami (paradygmat rewitalizacyjny). W referacie podkreślono, że najistotniejszym elementem odnowy wsi jest zaangażowanie lokalnych wspólnot przy odgórnym wsparciu finansowym. Jako dobry przykład obszaru, na którym stosuje się odnowę wsi jako narzędzie rozwoju lokalnego, wskazano Opolszczyznę. Głównymi tematami towarzyszącej wystąpieniu dyskusji były problem rozdzielenia strefy materialnej i ponadmaterialnej obszarów wiejskich oraz kwestie poszukiwania autentyczności i tożsamości wsi na miarę XXI wieku.

FKŻ jest lustrem, w którym odbija się i skupia wszystko to, co wyznacza rytm i miejsce żydowskiej kultury w świecie – J. Makuch.